

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓNYVATAL:

Debreczen, Fő tér. Biedermann-palota földszint, az utolsóban balra.

Minden napra egy sikkasztás.

Egy egész vármegyének szegény népét sodorták megint nyomorúságba azok a sikkasztások, a melyek legujabban Veszprémben kerültek napfényre az ottani „Betét és kölcsön közvetítő egyesület”-nél. Rövid idő alatt a második súlyos csapás ez, mely a Dunántul népét éri. Az első a Rosenberg-féle kis-czelli takarékpénztár bukása volt, amelynél százezrek usztak el. És mind a két helyen a büös könnyelműség idézte elő a csapást, mint ahogy semmiféle nagyhangu henczegés vagy haszontalan titkolódzás nem menti a büös könnyelműséget az olyan esetekben, mikor közpénzekből többet vagy kevesebbet sikkasztanak.

Igazán kétségbeesve kell látnunk, hogy nap-nap után mint gazdagszik a sikkasztások krónikája. És ezek közül ma már csak azokról beszélnek, ahol százezreket sikkasztanak, kisebb elkezelésekről, aminő történt legutóbb a szegedi kerületi pénztárnál, vagy aminő

történt nálunk is, még csak be sem számolnak a közönségnek. S ha az ujságíró szóvá teszi a dolgot, hát még rá is förmednek, hogy az az ujságíró nem részvényes, mi köze hát ahhoz, hogy mennyit sikkasztottak a bankban?

Nos hát mi ugyan a veszprémi pénzüintézetnek se voltunk részvényesei, de azért bátorokodunk hozzászólni e legujabb szomorú szenzációhoz. A veszprémi pénzüintézet bukásában ugyanis súlyosabb körülményeket veszünk észre, mert ennél a kölcsönközvetítő intézetnél szinte tervszerüleg, 18 éven keresztül folyt a legszegényebb néposztály keservesen összekuporgatott filléreinek elharácsolása.

Elpazarolták pedig közel ezer szegény ember mintegy kétszáz ezer koronányi betétjét oly módon, hogy amit ezek a földhöz ragadt szegény existenciák heti ötven krajczáronként befizettek, azt kiadták kölcsön gavalléroknak, soha nem fizetés fejében.

Veszprémben most kilenczszáznál több megkárosított embert hall-

gat ki a bünygyi vizsgálóbíró, akik mind vádat emelnek a Betétegyelet igazgatósága, felügyelőbizottsága, legelső sorban pedig annak volt ügyésze, egykor Veszprém város legtekintélyesebb polgára ellen. A bukás következményeit megérzi a veszprémi piac, hol az egyes kereskedéseket zár alá veszik, de megérzi ennek a vármegyének minden egyes községe, még a koldusok is, akik a könyöradományokból összegyűjtött filléreikből akartak egy kis tőkét összegyűjteni maguknak.

Valóságos istencsapása ez a katasztrófa a filloxera-veszedelem és egyéb gazdasági szerencsétlenségek által amugy is agyonsujtott Veszprémvármegyére s épen azért, az ilyen esetek elől egyszerűen kitérni az országos közvéleménynek nem lehet, nem szabad.

Azt látjuk itt, hogy egy intézet vezető embereinek végtelen könnyelműsége tett tönkre egy se reg embert s mondhatjuk ugyanannyi családot. Tönkre tett akkor, midőn ugy is szocziális forrongás-

Anyámnak.

*Első dalom, hogy megirtam,
Bizony szép pár éve már,
Most is kedves én előttem
S mint hü barát visszajár.
Igy végződött énnekem:
Te maradj csak énvelem!*

*Hány csalódás ért azóta
S porba hullott hány remény,
De a hányszor csalódtam is,
Mindig újra hittem én,
Napsugár zord éjjelen:
Te maradj csak én velem!*

*Ami engem bánt és gyötör,
Eltalálod mindig azt,
Nem szavamból, a szivemből
Olvasad ki a panaszt.
S gyermek vagyok, képzelem:
Te maradj csak én velem!*

*Ez a pár szó talizmánom,
Ez a pár szó szentírás,
Ez a pár szó tart fenn engem,
Melegít, mint semmi más,
Egy világot ér nekem:
Te maradj csak én velem!*

Feleki Sándor.

A kastély szépe.

— Elbeszélés. —

A Mátra völgyében állott a Bábolnai kastély. Ott lakott a környék ünnepeit ura, a jótékonyaságáról, nemes szivéről ismert s a nép által annyira bálványozott Bábolnai Oszkár.

A duggazdag birtokosnak volt egy csodás szép leánya, egy földre szállott angyal, a ki egyetlen tekintetével, édes mosolyával, kedvessége s határtalan szeretetreméltóságával meghódított mindenkit. A szép Bábolnai Irén volt ez, a kit körülrajongtak az udvarlók s valóságos harcztot vívtak a kezéért.

De a szép leány szivét nem tudta meghódítani egy sem. Valamennyi előtt a szomorú példák egész halmaza állott s mindegyik csak az udvarlásával, széptevésével akarta megnyerni a bájos angyal szivét, nem pedig annak a kívánságnak a teljesítésével, a melyet ő a kezéért esengők elé szabott.

Igen, mert ahhoz, — a ki őt birni akarta, volt egy kívánsága. Sokan megpróbálták már teljesíteni, de a legtöbb nehéz betegséggel, vagy annál is többel, az életével fizetett érte. Már két év előtt, mikor az első hosszú ruhát kapta s mikor először ve-

zették szülei Bábolnai Irént társaságba, már a rajongók csoportja vette körül, de a ki megmerte kérni a kezét, az előtt mindjárt készen volt az ő feltételével.

— Csak a bátor, a megfélemlithetlen férfit tudnám szeretni. Csak ez az egyetlen, a mi nekem imponálni tud. Ha birni akarja a kezemet, ha azt akarja, hogy az öné legyenek, bizonyítsa be, hogy méltó reám. Méltó arra, hogy szeretettel, rajongással, tisztelettel vegyem körül s milliókat tévő vagyonomat osszam meg önnel.

Természetesen minden jelentkező kérrőnek az volt erre a kérdése.

— Mivel bizonyítsam be?

— A kastély fegyvertermében kell tölteni egy éjszakát.

Addig, mig nem tudták, hogy mi összefüggésben van ez a bátorsággal, egész lelkesedéssel vállalkoztak.

— Csak ennyi? Hiszen ez a legkevesebb, a mit bátorságuk bizonyosságául tehetnek.

Ámde később, mikor figyelmeztették őket, hogy mi vár rájuk, többen retentek vissza, mint a hányan vállalkoztak. Mindég volt a ki felvilágosítólag elmondja a bátor férjjelölteknek, hogy a fegyvertermében éjjel kísértet jár. Régi, nagyon régi idő óta ugy volt s ugy van az most is

Uj szállitmány karlsbadi porcellán
és zománczozott bádgedény valamint majolika tárgyak
a kilós edényüzletben, Debreczen, Piacz-u. 79. szám.

ban van már Magyarországnak szegényebb sorsu iparossága, sőt földmives népe. Akkor, midőn ugyanis nemzetközi izgatók járnak be az egyes városokat, falvakat, gyűlöletet szítva az ugynevezett kaputos társadalom ellen.

Hát nem vesszük-e észre, hogy az ilyen esetek, mint ez a veszprémi, valóságos olaj a tüzre. Nem is olaj, hanem dinamit, mely szétrobbantja különösen a felvilágosulatlanabb, szegényebb néposztály lelki egyensúlyát és a gyűlölet lángját gyújtva meg a szivekben és az agyakban. Nem vagyunk barátai annak, hogy a társadalom minden rétegére kiterjesztessék az állami onnipotencia, ami sokszor a közszabadság rovására esik. Ám ezek az egymást követő pénzügyi bukások mégis arra hívják fel az államot, hogy polgárai egy részének pusztulását ne nézze tétlenül!

Azok a törvényes intézkedések, amelyek az ilyen pénzügyi gazdasági válságoknak, jobban mondva gazdasági válságoknak ellenőrzésére alkottak, ugylátszik elégteleneknek bizonyulnak. Mint a rendőri szolgálat terén, itt is arra kell tehát törekedni, hogy az elkövetni szándékolt visszaélések már csirájukban elfojtassanak. Mert mit használ az, hogyha be is esznek egy pár embert, ha az elveszett pénz nem kerül meg, ha a méltán felkeltett gyűlöletnek zsarátnoka tovább ég az emberekben.

Ennek az országnak gazdasági fejlődésre volna szüksége és az ilyen esetek, mint ez a veszprémi is, mindig vissza-visszalökik a társadalomnak egy egész nagy osztályát — épen a takarékos osztályt — ettől a fejlődéstől. Vajjon az ilyen tünetek láttára nem látja-e a belügyminiszter, hogy ideje volna már egy kis razzitát tartani a különféle kölcsön és egyéb egyletek közt, hogy a nép gazdasági erőit ne a paraziták szipolyozzák ki, hanem használtassák az fel a nemzeti és fajfentartási célok szolgálatára.

Egy jótékony egylet.

Debreczen, ápril 21.

A debreczeni Orvos szövetség ország-szerte ismert nagyarányú mozgalma alkalmából a városunkban oly nagy számmal levő kisebb iparos és munkás polgártársainknak hasznos szolgálatot vélek teljesíteni azzal, hogy becses figyelmüket a Debreczenben hosszú évek óta valósággal áldásosan működő *Önálló munkás betegséggyógyító pénztár*ra felhívom; teszem pedig ezt kizárólag azért, mert a megnevezett osztály elszomorítóan csekély keresetviszonyait a legközelebről ismerem és mivel tapasztalatból tudom, hogy éppen ez az osztály az, melynél az aránytalanul kevés jövedelem folytán a kellő táplálkozás és sok egyéb más szükséglet megszerzésének hiányában gyengébb a betegekkel szemben az ellentálló képesség, — vagyis a leggyakoribb, a gyógykezelés esete.

Hogy az *Önálló munkás betegséggyógyító pénztár* az ő tagjainak a csekély hetibefizetési járulékaikkal szemben, milyen előnyöket nyújt és biztosít, — arról szolgáljon tájékoztatásul a következő 2 korosztályba felosztott kimutatás és az annak kiegészítésére szolgáló soraim tartalma.

1-ször. Az *I-ső korosztály*nál azon személyek, akik koruk 12-ik évétől 40-ik évéig vétetnek fel, fizetnek az I-ső osztályba 32 fillért, a II-ik osztályba 42 fillért,

a III-ik osztályba 52 fillért, a IV-ik osztályba 62 fillért.

2-ször. A *II-ik korosztály*nál mindazon egyének, kik a már betöltött 40 éves koruktól 52 éves korukig vétetnek fel, fizetnek hetenként az I-ső osztályba 42 fillért, a II-ik osztályba 52 fillért, a III-ik osztályba 62 fillért. Ezen heti befizetési járulékaikkal szemben a tagok előnyei a következők:

1-ször. Táppénzt kapnak oly esetben ha a betegség keresetképtelenséggel jár és ha 3 napnál tovább tart, — a megbetegedés napjától számítva a keresetképtelenség tartalmára — illetve a 20 héten át még pedig az I-ső osztályban a 32 filléres hetijárulékosok naponként 70 fillért, a 42 filléres hetijárulékosok naponként 1 kor. 16 fillért, az 52 filléres hetijárulékosok naponként 1 kor. 60 fillért, a 62 filléres hetijárulékosok naponként 2 kor. 10 fillért, a II-ik osztályban a 42 filléres hetijárulékosok naponként 90 fillért, az 52 filléres hetijárulékosok naponként 1 kor. 20 fillért, a 62 filléres hetijárulékosok 1 kor. 60 fillért.

2-ször. Szülés alkalmával gyermekágyi segélyt, mely a táppénzzel egyenlő összegben jár, már a megbetegedés első napjától négy hétig.

3-ször. Halálozás esetén temetkezési segélyt, még pedig a járulékok kivetésénél alapul vett bérösszeg huszszorosát.

4-ször. Ingyen, illetve minden külön fizetés nélkül gyógykezelést a pénztár orvosa által, — gyógyszereket, valamint az esetleg szükséges gyógyászati segéd-eszközöket, mint például szemüveg, mankó, sérvkötő stb. stb.

Hogy az *Önálló munkás betegséggyógyító pénztár* mult évi működéséről is egyet-mást megemlítsék, nyugodtan állítom, hogy nem létezik városunkban még egy betegséggyógyító pénztár sem olyan, mint ez, mely alig 300 tagot számlálva, egy év alatt 2148 táppénzes napot 1908 korona összegben, továbbá gyógyszerekért 1178 koronát, temetési illetmény czimen 660 koronát fizetett volna.

Ezen néhány sor a legfényesebben beigazolja az intézmény nemes hivatását és pártolásra érdemes voltát.

Alkalmoszerűnek tartom még megemlíteni, hogy a munkás betegséggyógyító pénztár igazgatósága a folyó hó 14-én tartott gyűlésen meg azon üdvös határozatot is kimondotta, hogy a belépésre újabbban jelentkezőktől a következő 2 hónapban, vagyis június 15-ig beiratási díjat nem szed.

Mindezek felsorolása után a legjobb akaratulag ajánlhatom minden polgártársamnak az *Önálló munkás betegséggyógyító pénztár* kötelékébe való mielőbbi beiratkozást.

Az érdeklődőknek pedig a még netalán szükséges tájékoztatást mindenkor szívesen megadja a pénztár elnöksége, valamint Privitzer József ur az iroda helyiségben, a Piac-utca 79 szám alatt.

Debreczen, 1901. április 20-án.

Egy a pénztár tagjai közül.

Szövetségi tornaünnepély.

A magyarországi tornaegyletek szövetsége III. kerületi tornaünnepélyét tudva levőleg folyó évi május 26—27-én akart megtartani Hódmezővásárhelyen. Tekintettel azonban arra, hogy e két napon Budapest országos ifjúsági tornaverseny lesz, a szövetség megbízásából a budapesti (budai) Tornaegylet rendezi a szövetség kerületi versenyt május 15—16-án.

A Debreczeni Tornaegylet most kapta a meghívót erre az ünnepélyre. A hódmezővásárhelyi versenyre volt kilátás egy 8—10 tagból álló csapatot elvihetni, hátha Budapestre még könnyebben felmehetünk! Hogy az órákat nem látogató tagok is tudomást

Minden éjjel lehet hallani, mikor az éjfél elűtötte, hogy a fegyverteremben jár valaki. Azt mondják, hogy a Bábolnai család egy ősi hős tagja, a ki diadalmas csatákban vett részt s minden éjjel megjelenik a fegyverteremben pánczélos ruhában, a hogy sok évvel azelőtt kívánságához képest eltemették.

Sokszor faggadták a szép Bábolnai Irén édes apját, hogy mondja meg, mi indíthatta leányát arra az excentrikus kívánságra, hogy jövendőbelijét a fegyverterembe küldje. Ezeknek aztán mindég elmondta Bábolnai, hogy leánya erősen ragaszkodik hozzá s nem akarja kedvét szegni. Azt mondja, hogy álmában megjelent a Bábolnai család pánczélos hőse s kijelentette előtte, hogy soha senkivel sem lesz boldog, csak azzal, aki a fegyverteremben mer elöltölni egy éjszakát, jelét adja a bátorságának s mivel a Bábolnai családban nincsen fiu gyermek, a leány férjének kell a bátornak, hősnek lennie.

Akadtak aztán többen, akik kísérletet tettek. Elkészítették részükre a szőnyegekkel borított ágyat, puha, fehér párnákkal s reggelre már nem tudták szavát venni a bátor vállalkozóknak. Ugy mondják, a pánczélos Bábolnai megjeant előttük, összemérte velük erejét, de legyőzte a férjjelölteket.

Igy történt azután minden alkalommal.

Mindég akadtak férjjelöltek, mert hiszen gyönyörű szép és dugdagdag leány volt Bábolnai Irén, akiért reszkettek s pillanat alatt megszerette minden férfit, amint meglátta. Ámde, ha akadt is közöttük bátor vállalkozó, nem akadt egy sem, aki épen került volna ki a fegyverteremből. Vagy homály borult az agyára, vagy örökre elnémult.

Az újabb jelöltek már nem is kérték meg a Bábolnai Irén kezét, hanem csak széptevéssel vették körül. Szellemes férfiak harca volt ez, hogy meghódítsák a szép leányt s mikor már szerelemre birták, akkor kívánsága lemondására könnyű lesz rábírn.

Hiába való küzdelem volt ez. Bábolnai Irén, aki bájos mosolyal fogadott minden férfit, elhidegült iránta és közönyös lett, mihelyt megtudta, hogy nem a bátorság jelöltje.

Az édes atyjának sem toszet már, hogy leánya hajtaatlan s elhatározta, — hogy fényes ünnepélyt rendez, a hol egyszerre sok nemes ifju lesz jelen. Egy csak megtetszik közüle leányának, mert bizonyára arra vár, hogy egy megtessék. Senkit sem akar kikoszorozni, de a kit nem szeretne férjének, beküldi a fegyverterembe. Ha akad egyszer egy, aki szerelemre lobbantja, meghozza mindnyájuk boldogságát. (Folyt. köv.)

ÓRIÁSI SERTÉS

a mit még sohasem láttunk, a világ csodája, melynek hossza 3 m, magassága 1 m és 30 cm., sulya 456 kgrm. Származik Angolországból, 2 és fél éves. Látható naponta a nagy piac-teren reggel 8 órától este 8 óráig. Belépti díj: személyenként 20 fillér, katonák és gyermekek 10 fillér. A nagyérdemű közönség tömeges látogatását kérve. Hazafias tisztelettel, a tulajdonos.

szeresszenek a versenyről, azért a főbb tudnivalókat itt közöljük. A május 15—16-iki ünnepély színhelye a II. kerületi Margit-köruton fekvő nyári játszótér. 17-én 4-kor lapdarugó mérkőzés lesz, melyet az erre felkérendő két vidéki és két fővárosi egy-let lapdarugó csapata fog bemutatni. Május 16-án, áldozó csütörtökön, délelőtt füleslapdaverseny-elmérkőzés és az 1000 és 100 m-es síkfutás előfutamai, valamint a mintacsapatok versenye buzogánnyal és a tornászati főverseny (nyújtó, ló és gerelydobás) alsó része. Aznap délután szabadsportok, csapatornázás, a mintacsapatok és a főverseny folytatása, továbbá a futás döntő versenye, diszkódobás és távolugrás és füleslapda-verseny döntése.

A rugó- és füleslapda versenyek 100×50 m-es pályán, az 1000 m-es futás 333 m-es közpályán történik.

A kitűzött díjakban bő választék van. Igy pl. a buzogánnyal versenye a jubileumi vándordíjért foly, mely díj Fadrusz János ércszoborníve: „Toldi Miklós viaskodása a farkasokkal”; azonkívül van szövetségi arany-, ezüst- és bronz-érem és oklevelek. A szabadsportok és a versenyyakorlatok anyagát megküldték; ezt tehát minél hamarabb be kellene gyakorolni, ha az egylet részt akar venni. A részvételt a budapesti tornaegylet megkönnyíti azzal, hogy a vidéki társaságok elszállásclásáról gondoskodik. A nevezés zárlat május hó 1.

Az igazi tornász bizonyára meg van győződve a testgyakorlás fontosságáról és arról is, hogy mily üdvös az ügyre nézve, ha a közös célt kereső egyesületek időről-időre személyesen érintkeznek. Azért még sem tartjuk feleslegesnek hangsúlyosni azt, hogy a magyar tornászok nemzeti érdeket ápol, nemzeti célokat szolgál akkor, mikor a testgyakorlás mívelését, haladását a nagy közönségnek is bemutatja.

Ohajtandó, hogy a legközelebbi tornaórákon (hétfőn, szerdán és szombaton délután a péterfia-utcza csarnokban) minél több egyleti tag jelentse részvételét a szövetségi versenyben.

Horvay Róbert
a D. T. E. titkár.

POLITIKAI HIREK.

A vaáli kerületből, mely tudvalevőleg Lits Gyulának hontmegyei főispánává való kinevezése következtében megüresedett, tegnap küldöttség jelent meg Kossuth Ferencnél, kérve őt, hogy a kerületbe függetlenségi jelöltet ajánljon. Kossuth Ferenc Eötvös Bálint dr. ügyvédet, Eötvös Károly fiát ajánlotta.

Az összeférhetetlenségi törvény revíziója dolgában Széll Kálmán miniszterelnök ma hosszasan tárgyalt Csáky Albin gróffal, a főrendiház elnökével abban a kérdésben, hogy kiterjesztessék-e a törvény a főrendekre is. Értesülésünk szerint az összeférhetetlenségi bizottság még mintegy két-három ülést lesz kénytelen tartani.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülése.

— Távirati tudósítás. —

Folyik az Adria ellen a csöndes obstrukció. Ma már vesztett érdekességéből. Rakovszky csak egy-egy könnyebb kifogást hozott fel, melyet Hege-

düs Sándor sietve akceptált és szanálását ígerte. Folyik a csöndes obstrukció, de sokáig még sem tart! Rakovszky azt mondja:

— Csütörtökig kihuzzuk!

Buzáth csendesen félreszól:

— Keddig még csak igen, de tovább — aligha.

A második ellenzéki szónok ma Major volt, a harmadik az Adria mellett beszélt, ez Batthyány Tivadar gróf volt, Fiume képviselője.

Perczel elnök az ülést háromnegyed 11 órakor nyitotta meg. Ekkor még csak a kormánypári oldalon ül vagy negyven honatya.

Rakovszky a házszabályokhoz kér szót. Indítványozza, hogy a javaslat első szakasza, a melynek elfogadása magában foglalja az egész javaslat elfogadását, a többi szakaszokkal párhuzamosan tárgyalassék.

Madarász hasonló értelemben szólal föl.

Perczel elnöknek nincs kifogása az ellen, hogy előbb a javaslatnak második szakasza tárgyalassék, mely a szerződést tartalmazza. — A Ház ily értelemben határoz.

A szerződés első pontjához Rakovszky szól. Kifogásolja, hogy az Adria a „magyar királyi” címet viseli, annál inkább, miatt hogy az Adria alkalmazottai oly kopott és rongyos egyenruhákban járnak, hogy a külföldön csak szegényére válnak a magyar államnak. Szólv esután hosszasan szól az Adria járatairól és szemére veti a miniszternek, hogy miniszteri biztosa által nem gyakorol elegendő ellenőrzést arra nézve, hogy a szerződés szerinti járatok betartatnak-e. Mit csinál a jól fizetett miniszteri biztos? Ugy látszik semmit, mert az Adria hajói mintegy 30 ezer mérfölddel kevesebbet tesznek, mint azt a szerződés követeli.

Hegedüs kereskedelmi miniszter a tárgyalás alatt levő javaslatot legjobb meggyőződéssel szerint jónak tartja. Ami az Adria alkalmazottainak kereseti és más viszonyait illeti, erre nézve megjegyzi, hogy a tárgyban vizsgálatot indított és a társaságtól adatokat kért be. Belátja, hogy némely tekintetekben javításra van szükség, de fizetések tekintetében az Adria tisztjei semmivel nincsenek rosszabbul fizetve a Lloyd tisztjeinél.

A miniszter ezután kiterjeszkedik a járatok ismertetésére és adatokkal igyekszik bebizonyítani, hogy az Adria megfelel kötelezettségeinek.

Rakovszky viszonválasza után Major Ferenc emelkedett föl szólásra, mire többen kimentek a teremből.

Förster Ottó: Kérem a kivándorlást megakadályozni. (Derülttség.)

Major Ferenc támadja az Adria üzleti tevékenységét. Nem tartja megengedhetőnek, hogy a nyereszkes vállalat a kormánytól szubvenziót kapjon.

Közgazdasági, közjogi szempontból mondja sérelmesnek ezt a szerződést. Úgyesen bujt ki tegnap a miniszter a Polonyi optió...

Förster Ottó: Nem optió ez, de corrupeció.

Major Ferenc: fegyverei elől, de arra választ nem adott. Meglehet győződve a miniszter, hogy a Wiener Bankverein nem fog senki kedvéért lemondani 14 % magyar tantiemjéről. A hajójáratokról mondott miniszteri nyilatkozatok egy cseppet sem győzik meg. Ha a miniszter a nyugati kereskedelmet az Adria részére monopolizálja, kéri, mivel fogja a keleti kereskedelmet pótolni? Vagy talán egy más társaságnak újabb subventiót adjunk, hogy

kelet-felé közvetítsen? Kívánja a magyar tengerészet szempontjából, hogy az Adriát államosítsák. Saját hazafiai érzületének véleget tenni, ha a hazára káros törvényjavaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a néppárton.)

Bathányi Tivadar a szerződést a hajóraj kiegészítése érdekében megkötenedőnek tartja.

Kossuth Ferenc röviden szólott és kifogásolta több járat vitelbérét.

Heltai válasza után megszavazták a szakaszt.

A vitát a hétfői ülésen folytatják.

A politika kulisszái mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A miniszter indiskréciója.

Az Adria törvényjavaslat vitája újra föllevenítette az „egyik” és a „másik” históriáját. A Ház folyosóján ma sokat vitatkoztak azon, vajjon jogosultak-e a párttagokkal szemben indiskréciókra.

— Nemcsak jogosultak erre, hanem ez sokszor hazafias kötelességünk is — szölv közbe Polónyi Géza is hozzá tette:

— Tudok olyan esetet is, ahol maga a miniszter követett el ilyen indiskréciókat!

A miniszter szóra Polónyi az érdeklődés középpontjává vált. És fölkérésre ime következőképpen adta elő a miniszter indiskrécióját.

— Raday Gedeon gróf honvédelmi miniszterének idejében itt ezen a folyosón bizalmasan fölkért, tegyem interpelláció tárgyává a katona sorozó bizottságnak azt az eljárását, hogy a konvédségnek közvetlenül nem juttat ujonczokat, mert mind beszedik a közös hadseregbe. Interpelláltam. A miniszter természetesen nem tagadta a tőle kapott adatokat a sorozó bizottságok működéséről, de alaposan letorkolt a közös hadsereg ellen tett kifakadásaimért. Interpellációmnak azonban meg volt az az eredménye, hogy fél esztendő múlva a miniszter benyújtotta annak a törvénynek a javaslatát, amely szerint a honvédséghez már az első korosztályból is közvetlenül soroznak ujonczokat. Ugy látszik, hogy a miniszter az én interpellációm nélkül nem tudta volna Bécsben kieszközölni az engedelmet ennek a törvénynek megalkotásához.

Szavazni komám!

Ar Adria-javaslat különben még most az a tengely, amely körül a politika kerekere forog. Odabenn a teremben, künn a folyosón, a pártklubok, kaszinók fülkéiben csobog az Adria. És szölvódik az intrika minden párton, minden járnyalaton. Nyilvánulási érdekesek a kulisszák mögött. Ma is a szavazás törvetség volt az ellenzék részéről; határozatképtelenséget akart provokálni. Kivonulni a teremből az utolsó pillanatban, hogy a gyér kormánypart matchban maradjon.

Es mialatt odabent megkezdődött a szavazás, addig a folyosón ártatlanul tréfáldoztak.

Rakovszky István odalejt a volt nemzeti párti Bíró Lajoshoz és inti:

— Szavazni komám!

— Van időm — felel Bíró, de megjegyzi:

— Milyen botúnél is kezdek?

— A „B”-nél — válaszolja Rakovszky ravaszul.

— No akkor itt az ideje, hogy menjek — szölv Bíró és sietve rohant — az öltözőbe, fölkapta a kabátját és hazament.

— Ugy látszik, ez sincs igen elragadtatva az Adriától — jegyezte meg Rakovszky, miközben a terembe lépett.

NÉMETI — **Elsőrangú modern fényképész műterme** — Debreczen, Piacz. utca 42 sz. — **Nyitva ünnep és vasárnap is.**

És ott Horánszky diskurált Széll Kálmánnal hosszasan. Egyszer csak a „H” betűre kerül a sor. Horánszky erre fölnezel, és abban a pillanatban felbeszakitja a kormányelnökkel való diskurzust, sietve lép az ajtó felé és távozik a teremből. Nem szavazott.

Ugy látszik, az elnök észreveszi, hogy itt puts készül. Magához inti Molnár Antalt, a fúrge lábai dacára öszbecsavardott hajú jegyzőt és kiadja parancsban a voks-toborzást.

Néhány pillanat és valahány telefon van az üvegkupolás házban, az mind csilingel.

— Halló! Halló! A kereskedelmi bankot! Lánzy udvari tanácsos urat kérem, jöjjön gyorsan a Házba.

— Halló! Halló! Generáli biztosítót! Evetke fürgeséggel. Nagysád! Podmaniczky ő kegyelmesség azonnal jöjjön a Házba!

— Halló! Halló! A részvénytulajdonosok kérem! Benke igazgató az siessen kocsin a Házba!

— Halló! Halló! A Pannonia-szállót! Pinczer van-e ott kormánypárti képviselő?

— Vannak — felelik — a halál tartanak.

— Szakítsák félbe a hal-évést és jöjjenek a Házba azonnal!

Az ellenzék a folyosón van, tartózkodik a szavazástól. Végre nagynehezen összeverődik vagy száz kormánypárti és az elnök könnyebbülten fölshajt, meg van mentve az Ádria.

Mi történt az ülésen?

Gazdag volt epizódokban az összeférhetetlenséget revidáló hatos albizottságnak minapi ülése is. Az első emeleti bizottsági teremben tárgyalt a bizottság. Odakünn pedig egy egész sereg újságíró verődött össze, információt leve.

Végre kilépett a teremből Justh Gyula. Az újságírók valóságos rohamot intéztek ellene.

— Rohonyi informál — válaszolta Justh és távozott.

Rohonyi jött: Ujabb roham.

— Uraim, Papp Gézának van megbízatása az információra — feleli és távozott.

És most Papp Géza apró alakja dobordodik ki az ajtó hatalmas rámozgatásában.

Arcza komoly, jelzi, hogy odabent nagy viharok dühöttek és így alighanem azoknak van igazuk, akik azt vélik, hogy a javaslatból aligha lesz törvény.

Az újságírók körülveszik Papp Gézát és kéri az információt.

Az apró ember ötöl-hatol. Tépeldik, beszélgem-e vagy se. Végre sunyi mosoly kíséretében kiböki:

— Hiszen itt volt Justh. Bizonyosan beszélt már maguknak.

— Nem mondott semmit — felelik az újságírók kórusban

Erre Papp iszonyu ijedelemmel fölkiált:

— Ha ő semmit sem mondott, hogy gondolják, hogy én beszélek.

— No hát igenis sokat mondott — vágják vissza az újságírók.

— Akkor meg ugyis eleget tudnak — nevetett Papp Géza és futva menekült.

Politikus asszonyok.

Végezetül szóljunk asszonyokról is, bár őket még nem vettük be az alkotmány sánczai közé. Dehogy ők a falakon kívül is tudnak fondorkodni, bizonyítja a Vöröskereszt-egyesületben imént lezajlott főorvosi választás. Két jelölt mellett folyt a küzdelem. Kuzmik Pál, a jónevű operateur érdekében a polgári elem szállott síkra, Lumniczer József köré pedig a mágánások sereg-

lettek. Két hónappal ezelőtt ütköztek össze. A választás megkezdődött. Csekonics Endre gróf elnök kijelentette, hogy Lumniczerre adja szavazatát. Sorra estek a szavazatok, összeháziáltak. Tizenkettő itt is, ott is. Erre elnök szavazatával dönteni akart.

Kuzmikék közbevetették magukat. — Már szavazott, mindjárt a legelején: A választás semmi!

És tényleg tegnap újra választottak. A mágánások, élén Zichy Livia grófnővel teljes erejét megfeszítve dolgozott Lumniczer érdekében. Sürgőnyvel fölhívták Zágrábból gróf Khuen-Héderváry bán feleségét is, aki megjelent. Lumniczer győzött.

Tanuság, hogy az asszonyok közt politikát üznek.

VIDÉK.

Végzetes tréfa. Meréayben e hó 14-én két ember eseti áldozatul végzetes tréfájuknak. Ondrejcsék János és Almási József mestermunkások két fegyvert keritettek valahonnan; abba fogadtak, hogy ki tud a kettő közt jobban cizézni. A fegyverek egyszerre sülték el. Ondrejcsék golyója Almásinak jobb szemébe furdódott, míg Almási golyója társának a fülét lötte keresztül. Almásinak az állapota aggasztó, mert eddig még nem sikerült a golyót a fejből kivenni.

Öreg ember szerelme. Demő János barakonyi parasztagada 60 éves kora dacára szerelmes volt a falu legzebb leányába, Simon Annába. Sokáig járogatott a leányhoz, míg megkérte a kezét. A leány szülei, kik szegény emberek, készséggel egyeztek bele a házasságba, de a leány hallani sem akart róla. Tegnap tartották volna meg a menyegzőt, Simon Annát azonban megszőktette a szeretője. Demő János nem bírta a szégyent elviselni, azért föbe lötte magát a szörnyet halt.

Hajsza egy gyilkos után.

— Saját tudósítónktól. —

Tolmács község lakosai között roppant izgatottságot keltett tegnapelőtt egy véres gyilkossági eset, a melyet — mint nekünk írják — egy csavargó követett el egy özvegy asszonyon. Tegnapelőtt a délelőtti órákban egy csavargó állított be özvegy Pummer Jánoséhoz. Az asszony éppen takarítással foglalkozott, a mikor betoppant a marczona külsejű ember a szobába és almizent kért. A fiatal özvegy megijedt a csavargó váratlan megjelenésétől és kifelé iparkodott a szobából.

A csavargó azonban derékon kapta a menyecskét és nem bocsátotta ki. Az asszony segítségért kiáltott, a mit a nyitott ablakon keresztül meghallott egy éppen arra haladó asszony, öz. Kovács Bálintné, a ki rögtön befutott a házba. Kovácsné a legnagyobb küzdelemben találta a csavargót Pummernéval és ő is elkezdett kiabálni. A csavargó ekkor elbocsátotta Pummerné és egy kést kapott fel az asztalról s azzal az ajtóban álló Kovácsnének rontott s markolatig döfte a kést Kovácsné mellébe. Az asszony rögtön összeesett, a csavargó pedig elmenekült. E közben a Pummerék házából kihallatszott kiabálásra többen megálltak az utcán s mikor a csavargót a házból kirohanni látták, utána vetették magukat és üldözöbe vették. A nagy lármára csakhamar talpon volt az egész község s többen lóra kaptak s úgy üldöztek a gyilkost, a kit végre is sikerült a falun kívül elfogni. Ekkor azután kegyetlen népitéslet volt.

A botokkal fölfegyverkezett üldöző nép nekiment a gyilkosnak és mielőtt a hatóság emberei közbeléphetek volna, ott

nyomban agyonverték. Mikor a községi bíró néhány esküdttel megérkezett, a csavargó szétzúzott koponyával halva feküdt a földön. A nála talált iratokból kint, hogy a gyilkos Sztolics Szilárd kováclegegy, ogulini illetőségű volt. Az esetről azonnal jelentést tettek a törvénytöréshez, honnan most várják a vizsgálóbíró megérkezését. Özvegy Kovácsné rövid kinlódás után meghalt. Az eset nagy izgatottságot keltett a lakosság között.

KARIZOLATOK.

Könnyű volt Ausztriában alkohol ellenes kongresszust tartani.

Ott már utána vannak a választásoknak.

A budapesti labdarugó versenyek nem jól ütöttek ki a magyarokra.

Kisült, hogy jobb a kirugás helyett a berugás.

Ellenben az angolok nagyon jó rugóknak bizonyultak.

Azért is rugnak honfitársaik egyet-egyet a haldokló oroszán, a — buron.

A tavaszi lírá: már unja a mélyen tisztelt község. Uj, modernebb dalra van szükség. Lapunknak egy szecesszionista, de kadens barátja felajzotta lantja hurjait és a következő modern és aktuális szerelmi zöngeményt bocsátja szárnyra:

Szomszédod vagyok, kezemmel
Ablakodba érné át...
Hogyne használnjuk fel, édes,
Est a vicindliút?

Férjed van, de ráma kacintasz
Észbontóan, kis hamis...
Hisz édes minden kebelnek,
Az inkompatibilis!

Tengerszemű hölgy! adóba
Csókot vár uralkodód:
Hiszen csak az „Adriá”-nak
Engedik el az adót!

A német császár önyvet irt. Tehát újabb merényletre van kilátás.

Igen, mert most meg a kritikusok fogják megtámadni a császárt.

A választások az őszszel lesznek.
Vajjon milyen szüretjük lesz a pártoknak?

Ujabb kutatás indult meg Árpád sirja után.

Egyről könnyű lesz ráismerni. Meg lesz fordulva a sirjában.

VEGYES.

Álarozos rablók. Kolozsvárról írják, hogy Dózsa Domkos ajtai nagybirtokost és bérlőt tegnap reggel az ajtai erdőben meggyilkolva találták. Hir szerint 3 álarozos rabló verte agyon Dózsát. A vizsgálatból eddig valószínűnek látszik az, hogy Dózsát, ki Kolozsvárra igyekezett tárgyalásra, pörös ellenfelei ölték meg.

Az anarchista összeesküvés. New-Yorbból táviratozzák: Mint a New-York Herald Buenos-Ayresből értesül, a rendőrség Bosarióban irományokat foglalt le, melyek Vilmos császár, II. Miklós csár, az olasz király és királyné és a turini gróf élete elleni összeesküvésről tettek tanuságot. Az összeesküvést Pattersonban szervezték. A lefoglalt iratokból kiderült, hogy Romagniló anarchista, akit nemrég Németországban letartóztattak, Pattersonból utasításokat kapott.

Legujabb modell-kalapok.

Bátran mondhatom, hogy tavaszi idényre is kielégítik. Meghívom a n. 6. hölgyközönséget dusan felszerelt női modell kalap rak-
nyeket
táram
sére. Tisztelettel

női kalap ujdonságaim

REINER FLORA UTOGA

melyeket bevásárlási utamból hazatérve magammal hoztam, a legkényesebb női modell kalap rak-
Debreczen, Kosuth-utca 6. sz.

A debreczeni iparos felolvasó-estély.

Egy levél Arany János gyermekkoráról.

Már megemlékeztünk annak a minden ízében sikerült felolvasó-estélynek lefolyásáról, melyet az iparos ifjak önképző-egyesülete, ez a maga körében kulturális misszióját oly hiven teljesítő egyesület ma egyhete az Iparos Otthon színültig megtelt dísztermében rendezett. Akkori közleményünket most egy igen érdekes adattal egészítjük ki.

A felolvasó-estély fénypontját ugyanis *Kozma László* orsz. tan. árvaházi igazgatónak Arany Jánosról szóló, épp oly érdekes, mint tanulságos felolvasása képezte s e felolvasás keretében a nagy magyar epikus gyermekkoráról olyan eredeti adattal ismertette meg a hallgatóságot, melyről el lehet mondani, hogy irodalom történeti becses bir, mert hiszen az irodalom történet már a legkisebb adatokat is felkutatja és megőrökíti, a melyek nagyjaink jellemre világosságot vetnek.

Ilyen adatot szolgáltatott *Kozma László* Arany János életirónak, annak a levélnek felolvasása által, melyet a felolvasóhoz nagyatya, a ki Arany Jánosnak, mint a debreczeni főiskola kiküldöttje Nagy-Szalontán tanítója volt, intézett évekkel ezelőtt, válaszul a felolvasónak hozzá intézett, a nagy költő gyermekora felől érdeklődő levelére. A levélnek ez a része így szól:

"A mi Arany Jánost illeti ezt írom: Arany János volt tanítványom N.-Szalontán 1825-26-ban, — igen szelíd, — kifogástalan erkölcsű kis tanuló, ruházata egyszerű, szülei szegényorsu, de szalontai szokás szerint értelmesek, úgy, hogy az anyját is belekapatta még a declinációba is; mert mikor a szegény egyszerű szüléket egyszer meglátogattam, az édes anyja előállott: Praecepturam! Jánoska tudja már az 5-ik declinációt is. Igen szerény volt a kicsi kis Jánoska, ő volt az osztályban a 3-ik. Exámentkor elsőnek kiáltotta ki az egész osztály s én bele is egyeztem örömmel; de Jánoska felállott s így szólt: „Praecepturam! Most az első Balogh Pista, n. t. Balogh Péter tiszteletes ur öcsöce, igen jó tanuló, a 2-dik Lovasi Jóska, — a ki mióta Praecepturam tanítja s érezetöleg is dorgálja, szinte úgy tanul mint én, azonban urfi is — had legyenek az első, én csak maradjak 3-diknak“, hát egyszerű 9-10 éves gyerektől nem okossággal páruzt szerénység-e ez? Volt neki egy kék lajblíja, mikor felett, a két kezét mindig annak a zsebjebe dugta, úgy, hogy a két hüvelyk ujjá kívül állott s oda lapult a lajblíhoz. Mindig libazsiros pirítóssal vendégeltek meg házuknál.“

Aranynak egész életén át egyik legjellemzőbb tulajdonsága volt szerénysége s ez a szerénység, mint a levélben foglaltakból látható, tündöklő tulajdona volt neki már zseuge gyermekkorában is. Nem akart első lenni soha sem, az élet nagy iskolájában sem, sohasem vágyott kitüntetésre, épp úgy, mint ahogy ezt már iskolás gyermekkorában is elhárítani kívánta magától... Hiszen amint a felolvasott levél szerint oly szerényen vissza húzódott az elsőbbségtől, a kitüntetéstől, épp úgy ezt tette ő akkor is, midőn — mint már az ország nagy

költője — vonakodott elfogadni a tudományos akadémia titkárságát s a reá sugárzó királyi kegy külső jelét: az aranykeresztet.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kard és pisztoly. (Fővárosi tudósítónktól.) A törvényszék egyik ítélőtanácsa előtt, melyben Eördögh András kir. táblai bíró elnökölt, mára három párbajügy tárgyalása volt kitűzve. A harmadik párbajt, karddal a kezükben, Zerkowitz Emil, a kereskedő ifjak országos egyesületének elnöke és Kreutzer Jenő vívták. Ez esetben is hírlapi polémia nyomán támadt a párbaj, amely Kreutzer megsebesülésével végződött. A törvényszék dr. Keserű kir. ügyész vádjá értelmében Zerkowitzra *négy napi*, Kreutzerre *két napi* államfogházatot mért s az ítélet jogerős.

§ A főkapitány panasza. (Fővárosi tudósítónktól.) Hacsak Géza hírlapíró "Uri-asszony a tolonczházban" cziművel cikket írt s megtámadta a fővárosi államrendőrséget. Ennek nevében Rudnay főkapitány sajtópórt indítván, az esküdtszéki tárgyalást mára tüzték ki s azon a rendőrség képviselőjében Pekáry főkapitányhelyettes jelent meg. Mielőtt az esküdtszék megalakult, dr. Rónai Miksa védő jelezte, hogy védené a vád tekintetében nyilatkozni kíván, miután cikke megírása óta maga is meggyőződött arról, hogy helytelenül informáltak. Lenk elnök alkalmat adván Hacsaknak a nyilatkozására, ez megkövette a panaszos rendőrséget s erre a főkapitány helyettese is kijelentette, hogy a nyert elégtétel után panaszától eláll. E nyilatkozat után dr. Pataky budapesti kir. ügyész elejtette a vádat s az esküdtszék megszüntette a további eljárást.

Csók a börtönben.

Minden puszi öt forint.

Debreczen, április 21.

Hogy mily drága, sóvárgott az a csók, mit a szerelmes vőlegény először vált menyasszonyával, számtalanszor megénekelték már költők, íróemberek. Hogy a hitves első csókja mennyit ér, azt is minden házas ember tudja, aki e pillanatnak üdvezítő mézére vissza tud emlékezni. Drága a csók, melyet bálteremben, eszeveszett kockázattal szép asszonynak vállára lehel a tüzes udvarló s drága a csók, melyet az oltárszentségies leány kezére nyári alkonyatkor esküpecsétként ejt az ifju. Drága az a csók is, melyet hejjuhujából hazamenet utcán vált az ifju házaspár, örülvén, hogy már hazamehet és türelmetlenkedvén, hogy még nem ért haza és drága azon csók is, amelyet a reménytelen szerelmes vált álmában, ébren jég hideg kedvesével. Becses a csók, melyet hűségküként viszen magával feleségétől a messze távozó férj és sokszor milyen megfjejtethetetlenül nagy örömet okoz a csók, melyet mosolygó szemü ártatlan gyermekajkról kapunk.

Hát vajjon a börtönben mennyit ér a csók?

Nemrégiben e kérdésnek is akad megfjejtése. Egy rab senyved a czellák homályában, aki igen csendesen meg-

van kényszerű fészében, csak egy nagy, óriási bánata, nyughatatlansága van: nem szabad dohányoznia. Az ember szenvedélyes, örültül szenvedélyes dohányos volt bezárása előtt s e nagy élet-szükségletéről a tömlőczben sem tudott leszokni.

Felesége, a ki ösmerte ura előszeretétét a dohány iránt, nagyon sajnálta férjét s ahogy tudott, segített a dohány mizérián.

Denikve a mi rabunknak mindig van pénze, mindig volt dohányja, amit utóbb valamelyik felügyelő is észrevett. Vajjon honnan szerzi a hét lakattal őrzött rab a pénzt, hogy soha ki nem fogy belőle? Elhatározta a felügyelő, hogy a titoknak végére jár.

Megleste egyszer az asszonyt s az embert, mikor látogatási órán egymással, a szabályok szerint két lépés távolságban ör jelenlétében találkoztak.

Sokáig beszélgettek s mikor az idő letelt, az asszony urához közeledett hogy megcsókolja. Egymáshoz hajoltak — közelélni nem szabad, csak közelhajolui — s megcsókolták egymást. A feszülten figyelő látta, hogy az asszony ekkor *egy ötförintos bankót csókol az ura szájába...*

Alig lehet kétséges, hogy arra a rabra nézve a világ minden csókja között az ilyen csók a legértékesebb..

SZÍNHÁZ.

Vidéki színészet.

Igazgató (a szinpadra lépve): Tisztelt közönség! Az első szerelmesem éppen most szökött meg. Ha akad önök között valaki, aki szerepét hajlandó elvállalni, az előadás azonnal megkezdődhetik.

Mükedvelő előadás a színházban. A vöröskereszt egyesület debreczeni választmánya csütörtökön és pénteken fényes mükedvelő előadást rendez a színházban. A mükedvelő előadás programja a következő: 1. *Szellemes hölgy*, Berczik Árpád egy felvonásos vígjátéka. Résztvesznek benne: Péchy Paula k. a., Rutter Sarolta k. a. és Indre Kálmán ur. 2. *Kordin* Mariska urhölgy, a m. kir. operaház tagjának hangversenye. 3. *A czilinder*, monológ, előadja Dóczy Emil ur. 4. *Kaland*, egy felvonásos vígjáték. Szécsi és Makaitól. Szerepelnek benne: Hutiray Palika k. a., Kis Ida k. a., Dóczy Ilona k. a., Péchy Tibor ur, Bodnár Géza ur, Szabó Elek ur. 5. *Berger Mórné* urnő zongorajátéka. 6. *Bokréta*. Monológ, előadja: König Margit k. a. 7. Végül: *Huszonöt év múlva*, tabló. Hölgyszereplők: Berger Jenőné urnő, König Margit k. a., Baróthi Gabriella k. a., Pünkösdy Gitta k. a., Antalovics Miczi k. a., Dóczy Ilona k. a., Dr. Kovács Józsefné urnő, Ölberg Lovassy Jolán k. a., báró Leonhardi Gertrud és Mary k. a., gróf Klebersberg Valéria k. a. és Bechert Ilonka k. a.

Urak figyelmébe!

Örömmel jelentem, hogy a posztó- és gyapjuszöveteknek árai visszamentek és így ezen kellemes helyzetben vagyok, hogy a legújabb és legfinomabb minőségű valódi Weisz Adolf Kossuth-utca, Takagyapjukelméket meglepően olcsón árulok. Kiváló tisztelettel rékpénztár-épület.

A legolcsóbb szabott árak!

A Vigszínház Debreczenben. Nagyon érdekes terv foglalkoztatja most a színházi köröket. A budapesti Vigszínház azt a tervet vetette fel, hogy a míg a Vigszínházban angol operette társulat fog vendégszerepelt, addig a színház egész személyzete a nagyobb vidéki városokban fog vendégszerepelt. Elsősorban Kassát vették tervbe s Faludi Gábor igazgató már kérdést intézett e tárgyban Szendrey Mihályhoz s tervbe vették, hogy Debreczenbe is eljőnnek. A Vigszínház személyzete Ocskai brigádróstit akarja előadni.

Műkedvelő előadás Nagy-Létán. A nagylétai ifjuság ma a „Korona” vendéglő udvarán épített díszes szinkörben táncvizsgálommal egybekötött műkedvelő színi előadást rendez. Szigligeti Edének a „Czigány” című 3 felvonásos színművét adják elő. A mulatság tiszta jövedelme jótékony célra és pedig a nagylétai önkéntes tüzoltó-egylet javára, színpadi díszletek beszerzésére fordítatik. A színi előadást Kovásznay Ákos tüzoltó-egyleti főparancsnok rendez. A főszereplők: Korcsmáros László, Nagy Ferencz, Balog József, Kovács Lajos, Wechsberg Jánosné, Pongor Eszti, Kovásznay Ákos, Szilágyi Mihály, Klein Irén, Váradi Juliska, Geiger Regina, Sebők Emma és Buzgó Julia.

Szathmáry Árpád vendéglátékaik. Szathmáry Árpád, a vigszínház művésze három estén vendégszerepelt fog a debreczeni színpadon. Holnap hétfőn az *Apósok* cz. vigjátékban. Kedden az *Aranykakas* bohózatban. Szerdán *Az új cég* című színműben.

Heti műsor. Hétfőn C bérletben *Az apósok*, vigjáték 3 felvonásban. Kedden A bérletben az *Aranykakas*, bohózat három felvonásban. Szerdán B bérletben *Az új cég*, színmű 5 felvonásban. Csütörtökön és pénteken a vörös-kereszt-egyesület műkedvelő előadása bérletszünetben. Szombaton C bérletben *A cornevillei harangok*, operett 3 felvonásban. Vasárnap délután a *Bánymester* operett, este A bérletben a *Kurucz-furfang* népszínmű 3 felvonásban.

ÚJDONSAGOK.

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap az *ev. ref. templomokban* a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: nagytemplomban: Cziriák Béla esk. felügyelő, újtemplomban: Balogh Gyula esk. felügyelő, kistemplomban: Papp Lajos esk. fel., ispotálytemplomban: Görömbei Péter esk. fel., csapókerthben: imádkozik Barcza Mihály theológus, predikál Bary Gyula theol. — *A róm. kath. templomban:* Reggel 7 órákor miséznek: Szabó István s. lelkész. Reggel 8 órákor a gimnáziumi ifjuság miséje, melyen az elemi iskolások is részt vesznek. Reggel 9 órákor nagy mise, mondja: Brösztel Lajos s. lelkész utána predikál: Dr. Wolaffka Nándor v. püspök. $\frac{3}{4}$ 11 órákor a zárdai növendékek miséje, mondja: Molnár Kálmán Dezső. $\frac{1}{2}$ 12 órákor miséznek: Pákh Emil s. lelkész. Délután 3 órákor litánia és rózsafüzér, tartja: Brösztel Lajos s. lelkész. 5 órákor Szent József társulat hónapos ájtatossága, szent beszéd és körmenettel, tartja Szabó István s.

lelkész. — *Az ágost. hitv. ev. templomban:* d. e. 10 órákor Smid István s. lelkész tart istentiszteletet. — *A gör. katholikusközpontnál:* Reggel fél 7 órákor utrenye, d. e. 9 órákor sz. mise, délután 3 órákor vecsernye, 4 órákor Rózsafüzér ájtatossága.

* **A második transverzális műút.** A Dunaföldvár—Debreczen—mármarosszigeti második transverzális út bejárása most van folyamatban és szombaton ér véget. Nagyon komplikálja az építést, hogy az eredeti utiránytól való eltérést kérnek az érdekeltek. A bejárás alkalmából az utirány megváltoztatása érdekében számos felszólalás történt.

* **A „Hortobágy” mint gazdasági szövetkezet,** című — a közeli napokban megjelent — cikksorozatunkban tárgyalta tervezet városunk gazdaközönsége részéről olyan tetszéssel fogadtatott, hogy szerzőjét többen felszólították arra, hogy az egész közleményt, mint konkrét indítványt a gazdasági egyesülethez nyújtsa be, mit az illető — mint tőle tudjuk — a napokban meg is fog tenni. Ugyancsak ez a tervezet a földművelésügyi miniszterhez is felküldetett.

* **Elöléptetések.** A helybeli m. kir. dohánygyárnál a gyártási ügyelők karából tömeges előléptetés történt magasabb fizetési osztályba és pedig: Béres György, Iványi Dezső a II. osztályba. Pénzes Ferencz, Ökrös József, Kovács György a III. osztályba. Máthé Imre, Bőör József, Kurucz Lajos a IV. osztályba. Farkas Sándor a V. osztályba. Ifj. Szekerák János és Iványi Károly a VI. osztályba léptették elő.

* **Asszonyszöktető legény.** Nem is oly rég azt találta mondani egy a társadalommal mélyebben foglalkozó akadémikus, hogy a felsőbb körökben divatját multa társadalmi hibák leszűrődnek a nép közé, hol ezeket a viseltebb dolgokat, mint ujakat, fonák cziczomának rakják magukra a nép fiai. S ennek az akadémikusnak — ugylátszik — véletlenül igaza volt, mert a felsőbb körökben már divatját multa az asszonyszöktetés azóta, hogy rájöttek, miszerint igen közel lehet egymáshoz két ember koponyája anélkül, hogy az egyik tudná, mit gondol a másik. Így hát békésen egymás mellett éldegélnek: a feleség, a férj, — no meg a házi barát. Az alsóbb néposztálynál azonban adnak még valamit a „Külsőségre” is s így ha valamelyik legény szívében bűnös vágy támad a felebarátja „ökre, juha, szamara, vagy egyéb jószágá iránt”, hát kapja magát és megszőkteti az asszonyt, hogy ne is hallják, mit beszél róluk a legveszedelmesebb „remete csemettyűje”, a falu szája. Így tett a napokban Iloncsis János kocsis-legény is, ki megszőktette a gazdája szemrevaló feleségét. A szerelmi kettős eme békés megoldásába azonban nem egyezett bele a gazda, hanem jelentést tett

az esetről a hatóság embereinek, kik nyomozást indítottak a megszőkött szerelmesek után. Pedig kár a fáradtságért... Ámor isten nem az a legény, aki megijed a csendőrszuronytól, aztán meg kár is elválasztani azt, ami egymásnak való.

* **Elegáns urfi.** Battói Mihály parasztagazda bejött ma a városba. Az utcán aztán egy elegáns öltözötű, jól fészült fiatal ember csatlakozott melléje s egyről-másról beszélgetett vele. Beszéd közben a fiatalember nagyon közel járt mindig mellette, de hát ő nem gyanakodott rája, örült, hogy oly barátságos iránta az az ur, a ki aztán a Kossuth-utcai templomnál kezet szorítva vele, elvált tőle. Beérvén a piacra, szivart akart venni a bácsika magának s mielőtt betért volna a trafikba, elő akarta szedni a pénzt, a melyet azonban sehol sem talált. Ekkor az a gondolata támadt rögtön, hogy az a fiatal ur kizsebelte őt, elvivén magával a tízenkét forintnyi összeget, melyet még otthon zsebre vágott a gazda, hogy egyet-mást beszeressen. Jelentette az esetet s most keresik az elegáns fiatalembert.

* **Debreczen menyasszonyai és vőlegényei.** Lapunkban legutóbb közölt kimutatás óta jegyet váltottak a következők: Bodnár Lajos (ev. ref.) csizmadiamester, Kiss Máriaival (ev. ref.), Fülöp Jakab (izr.) bórkereskedő, Gott-hilf Hannival (izr.), Fischer Zsigmond (izr.) pinczér, Klein Szerénával (izr.), Debreczeni Sándor (ev. ref.) napszámos, Papp Eszterrel (ev. ref.), Flezsár Sándor (róm. kath.) bádogos mester, Vass Rózával (ev. ref.), Fogarassi József (ev. ref.) mezőrendőr, Sinai Eszterrel (ev. ref.), Bihari István (ev. ref.) fűszerkereskedő, Pósalaky Máriaival (ev. ref.), Grega Károly (ág. ev.) csizmadia mester, Bihari Juliánnával (ev. ref.). Tácsik Mihály (g. kath.) kocsis, Szálkay Máriaival (ev. ref.), Szabó Bálint (ev. ref.) téglavető, Czakó Máriaival (ev. ref.), Szmétár Sámuel (izr.) fűszerkereskedő, Goldstein Szerénával (izr.), Vaszita János (róm. kath.) géplakatos, Molnár Juliánnával (róm. kath.)

* **Megfelelt.** A feleség egy kis reggeli perpatvar után így mordult rá a férjére: — Szeretném tudni, hogy valóban minden férfi ostoba-e?

Férj: Nem édesem; ismerek sokat, akik agglegények.

* **Fiukból leányok.** Mint mindenütt a németek között, úgy az újvárosi svábok közt is az a divat járja, hogy a szombatesteri táncmulatságokra nemcsak a leányok járnak el táncolni, hanem az asszonyok is. A korezmába azután elviszik kisbabáikat és azokat egy külön szobába raktározzák be. — Ilyen módon 7—8 apró kis jászág sívákol a számukra rendelt külön szobában, míg a kedves mamák trombita szó mellett táncolják a valczert. Így volt ez a mult szombaton is, de a mulatságnak különös vége lett. A tánc előtt ugyanis két jókedvű német belopódzott a babaraktárba, a babákat pólyákból kivették, levetkeztették, a ruhákat és gyermekeket össze-vissza cserélve újra bepólyázták és a kendőkkel letakargatták. Mikor a mulat-

CYRANO DE BERGERAC

LEGUJABB CRÉM TORTA

1 darab ára 12 fillér. Egy egész 2 korona.

Kapható: BORSY cukrázdában.

ságnak vége lett, mindegyik mama a hóna alá csapta a maga kendőjében nyivákoló paklit s azzal hazafelé indult. Otthon aztán heten hétfelé sikoltottak, mikor meglátták, hogy a ház ékes Hanzija és Szepije átváltozott a rövid idő alatt Évivé és Katharinává. Lett ijedség és szaladgálás a faluban és még vasárnap délben is lehetett látni asszonyokat, akik a kellemetlen csereügynek helyrehozásán fáradoztak. Egy szomszédos házaspár azonban még maig sincs tisztában, hogy az igazi Hanzija került-e vissza, mert mindkettőnek majdnem egyidős fia van s igen veszedelmesen hasonlítanak egymáshoz.

* **Mámoros némbor.** Talán nincsen undorítóbb látvány annál, mint mikor egy asszony, legyen az bár a néposztályok legalsóbbjáról való, berug olyannyira, hogy magáról mit sem tud. Ilyenkor az asszony sokkal rosszabb a berugott férfinál s csakmágyabb az esztelen állatnál. Misen Rézi, kit ismerősei csak a részeges Rézi néminek szólítanak, ma reggel oly csunya módra volt berugva pálinkától, hogy az utcán megbotolva elesett s a földön tehetetlenül hentergett, nem tudott felkelni. Disztelen s botrányt okozó helyzetéből rendőrök emelték fel s bezsárolták a kóterba, a hol huszonnégy óra alatt sikerült nagyfokú mámorát kialudni.

* **Váltóhamisító tisztviselő.** Egy fiatal, lovagias afféreből a nyilvánosság előtt is jól ismert tisztviselő: *Máthé László* számvevőségi gyakornokot végzetes bűnbe sodorta könnyelműsége. A kártya, mulatságok és urhatnáságra nem telt a fizetéséből, hát dr. Balkányi Emil, Tóbi Elek, Bereczky Lajos és Mile Pál tisztviselők nevére kisebb s nagyobb összegek erejéig váltókat hamisított s azokat a debreczeni pénzügyzeteknél leszámítottatta. Körülbelül kétezerhatszáz koronát vett fel ilyen váltókra s adott tul azigy szerzett pénzen a legnagyobb könnyelműséggel. Pár nap előtt a kereskedelmi és iparbanknál nyújtott be egy nagyobb összegre rugó váltót, ahol rájöttek a hamisításra s rövidesen kipattant, hogy ilyen módon a többi pénzügyzeteket is megkárosította. Szánalomból alkalmat nyújtottak neki, hogy ügyeit rendezze s e helyett átment Nagy-Váradra, ahol, mintha mi sem történt volna, mulatott. A kereskedelmi és iparbank vezetősége látva, hogy az ifju mibe sem veszi a jóakaratot, tegnap feljelentést tett ellene a királyi ügyészségnél.

* **Egy pohár sör 8 kr.** Most, mikor a sörárak emelkedésétől féltünk, bizonyára örömet fog kelteni a sörkedvelők között, hogy a Dréher söresarnokban poharanként 8 kr-ért szolgálják ki a Dréherféle márciusi sört a pompás villásreggeli és vacsora mellé.

* **Férjszállítás nagyban és kicsinyben.** Tóth Zsuzsanna Hatvan utcán lakó cselédet fufangos módon csapta be egy cigány asszony. Tóth Zsuzsa ugyanis nagyon vágyott a főkött után s ezt a gyengéjét használta fel a cigány asszony. Arra, hogy ő a jövőendő mondó és férjeket szállító táltosokkal

beszéljen, szükséges, hogy a leány neki egy ruhát egy ékszer és egy forintot adjon. A hiszékeny cseléd felült az asszonynak s a kívánt tárgyakat átadta neki. A cigány asszony három nap múlva ismét elment a cselédhez és még hat ruhát kért, mondván, hogy a táltosok heten vannak és így még hatra szüksége van. A leány átadta ezt is abban a biztos tudatban, hogy most már biztosan kap férjet, a kinek keresztnevét már a cigány asszony el is árulta, hogy József lesz. Napok múltával látta csak Tóth Zsuzsa, hogy milyen rutul rá van szedve. A rendőrséghez fordult panaszával, mely Balogh Julis cigányasszonyban el is fogta a csalót, aki ellen megindították a vizsgálatot.

* **A nagyerdei Dobos-pavillon nyitva.** Ma vasárnap zenehangverseny. Hideg és meleg szóna. Friss sörök állandóan csapon. A mai naptól kezdve a n. é. közönség rendelkezésére áll Márkus Jenő vendéglős.

* **Egy szobaleány szerencsétlensége.** Magyar Lajos péterfi-utcai házában súlyos baleset történt. Pócs Anna nevű szobaleány, teregetés végett fehérműt vitt fel a padlásra s eközben a létráról leszédült s lezuhant a következő udvarra. Oly szerencsétlenül járt, hogy a gerinczsontját is eltörte. Állapota igen súlyos.

* **Adományok a nőegylet javára.** (Folytatás.) Harstein Józsefné 2 kor., N. N. 20 fillér, N. N. 20 fillér, N. N. 40 fillér, N. N. 10 fillér, Stern Izidorné 50 fillér, N. N. 50 fillér, Szabadfiné 1 kor., Nagy Albertné 1 kor., Özv. Somogyiné 1 kor., özv. Nagy Gáborné 1 kor., Lengyel Imréné 2 kor., N. N. 10 fillér, id. Pásztor Jánosné 1 kor., ifj. Pásztor Istvánné 2 kor., Bálint Sámuelné 1 kor., Reich Hermann 1 kor., N. N. 20 fillér, N. N. 60 fillér, Fazekas Sándorné 2 kor., Lichtschein Sámuelné 2 kor., Adler Ignáczné 1 kor., Térei Józsefné 1 kor., Komlóssy Dezsőné 4 kor., Komlóssy Arthurné 4 kor., Grósz Mór 2 kor., Friedné 2 kor., Balogh Istvánné 4 kor., Schwartz Sámuel 1 véka kétszeres. (Folyt. köv.)

* **Hol szórakozunk?** Márkus Jenő Dréher söresarnokában ma, vasárnap este a 39. gyalogezred zenekara tart hangversenyt. Belépti-díj nincs.

* **Első Biztosító-Intézet Katonai szolgálat esetére** ő cs. és kir. fensége József kir. herceg védnöksége alatt m. sz. múlt hó 31-én tartotta meg Wojnovovits Sándor cs. és kir. nyug. altábornagy elnöklése alatt, IV. Váci-utca 34 sz. alatt Klotild kir. hercegnő palotájában levő új helyiségében VIII. rendes közgyűlést. A nagy számban megjelent részvénytulajdonosok és tagok élénk megelégedéssel vettek a bemutatott üzleti jelentésből tudomást az intézetnek a nyomászó közgazdasági visznyok daczára is örömdetes fejlődéséről, a mit a zárszámadás számadatai eléggé illusztrálnak. Ezek szerint a biztosított tőke 37,254.978 koronát a díjbevétel 1,644.384 korona 34 fillért, a kamat és illeték bevétel pedig 232,125 korona 67 fillért tett ki 1900-ban, a mi az előző évvel szemben jelentékeny gyarapodást jelent. Igen természetesen emelkedik a díjtartalék is, a mely most már 6.546,909 korona 93 fillére rug. Ily körülmények között valóban figyelemreméltó a kezelési költségek apadása, a mi legjobban bizonyítja az igazgatóság főelvének, a taka-

rékosságnak érvényesülését a mi különben abból is kttünik, hogy szerzési jutalékok czimén csak 141,885 K. 44 f., beszedési járuléku pedig a díjaknak csak 1.5 százaléka adatott ki. Mindezek mellett oly arányu lírások történtek, hogy ez irányban is csak elismeréssel lehet az igazgatóság czéltudatos eljárásáról megemlékezni. A 6,847.315.03 korona vagyont, tehát az előző évvel szemben 1,377.632.80 korona többletet feltüntető mérleg 54.314.27 korona tiszta nyereséggel zárul. A közgyűlés ily körülmények között csak méltányosan járt el, a midőn a központi választmánynak cooptált tagjait úgy mint Novák Lajos ny. tábornokot, Petrás János ny. ezredest és Kristóffy József orsz. képviselőt tisztségükbe megerősítette és az igazgatóságnak, különösen pedig dr. Münnich Aurél országgyűlési képviselő, elnöknek köszönetet és bizalmat szavazott.

* **Ma zeneestély az Elite kávéházban.** Elegáns, olesó és kellemes szórakozási hely az „Elite“ kávéház. Legolcsóbb billiárdpénz Debreczenben. Gróf Zichy Jenő egyedüli borbizományosa. Kitünő ivóvíz, füstmentes levegő, figyelmes kiszolgálás, az összes lapok. Ma zeneestély.

* **Miniszteri biztos.** Dr. Gerzevich Emil miniszteri biztos 4 napon keresztül vizsgálatot tartott a Svetits leánynevelő intézetben, amelyet tegnap fejezett be. A miniszteri biztos a tapasztaltak felett a legnagyobb dicséretének és elismerésének adott kifejezést.

* **Hölgyek figyelmébe.** Halmágyi Sámuel divatárú-házában a legújabb női és gyermek-felöltők, costumok, szoknyák, blousok, Jabok, csokrok, övök, napernyők dús választékban megérkeztek.

TÁVIRATOK.

Pártértekezlet pofozkodással.

Bécs, április 21. Bécsi tudósítónk jelentése szerint ugyanis tegnap este az ó-német párti képviselők pártértekezletre gyűltek össze pártkörökben, a hol Wolf és Schönerer is megjelent. Ferencz Ferdinánd protekturátosáról akartak tanácskozni, de alig nyitotta meg az elnök az értekezletet, a német keresztényszocialisták, képviselők és nem képviselők *vegyesen nagy lármával behrohantak a tanácskozóterembe és ököllet meg botokkal ütni kezdték az ó-német párti képviselőket.* Ezek se hagyták magukat, védekeztek, úgy támadtak s rövidesen parázs botrány színhelye volt a tárgyalási terem. Óriási láрма közt ütlegelték egymást a képviselők, *Wolf maga tíz pofont kapott egy markos szék-álló legénytől.* A tanácskozásból természetesen semmi sem lett, mert az ó-németeket kiverték a teremből.

Öngyilkosság a rendőrségen.

Budapest, április 20. Izgalmas jelenet folyt le ma reggel a főkapitányság épületében. A második emeleti négyes számú czellában helyezték el ugyanis azt a Köffer Jánost, aki tegnapelőtt részeg fővel merényletet követett el a felesége meg a fia ellen, aztán pedig a büntetés elől a Dunába vetette magát, de a rendőrök kimentették. Reggel hét óra felé a czella előtt örködő rendőr gyanus hörgést hallott Köffer zárkájából. Gyors elhatározással berontott a czellába s amint az ajtón hirtelen beajított,

Blatner Gyula épület-üvegezési vállalat, üveg- és porcellánkereskedés
 (Alapított 1801. évben) a legrégebbi
 Debreczen, Főtér, a főtőzsde mellett,

Köffer kötele, amit az ajtóra kötött, leszakadt és Köffer, akinek a nyakát közben a kötél már alaposan szorongatta, eszméletlenül bukott a padozatra. A rendőr jelentésére a soros rendőr orvos meutenápolás alá vette Köffert és magához térítette. Azóta kettőzött figyelemmel őrzik.

Német színészek a Vigszínházban.

Budapest, április 20. A vigszínházban ma este kezdetét vette a német színészek vendégszereplése. A nézőtér és a színház környékét temérdek detektiv szállotta meg, de semmi rendzavarás nem történt.

A bur háboru.

London, április 20. A Timesnek jelentik Pretóriából, hogy a betheli és ermelői kerületben hadműveletek kezdődtek, amelyeknek az a célja, hogy megakadályozzák, hogy a burok keresztül törjék magukat a busmanok földje felé. Ugyanennek a lapnak jelentik Bankfonteinből, hogy a burok a Long Tomon kívül, amelynek romjait Waldherr tábornok megtalálta, egy Maximágyut és néhány hasonló kaliberű géppályut is elpusztítottak.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilire	7.59
" májusra	7.61
" októberre	7.67
Rozs áprilire	7.72
" októberre	6.65
Zab áprilire	—
" októberre	5.55
Tengeri májusra	5.28
" júliusra	5.39

Irányzat szilárd.

Amerika egynegyed czenitel olcsóbb, Berlin 1 és egynegyed márkával magasabb.

Fejtörő.

Mi ez?

E 21 lat F sz' KLA .

Lapunkban legutóbb közölt talány megfejtése: Lóverseny. Helyesen fejtették meg: Németh Nándor és Aladár, Varga Lajos, Szenes Béla, Bárdossy Ernő, Tóth Etelka, Goldstein Miklós, Harsányi Lajos, Kropf Lajos, Teray Margit, Imre Kálmán és Kallós Péter. Nyertes Szenes Béla.

Közönség köréből.

Köszönet-nyilvánítás.

Még a nagy nyilvánosság előtt is elengedhetetlen kötelességemnek ismerem a Debreczeni Önálló Munkás Betegsegélyző Pénztár és az azzal kapcsolatos Temetkezési Egylet vezetőségének köszönetet mondani, a megboldogult férjem Sarkady Lajos betegségére és elhalálózása alkalmával velem szemben tanúsított pontos és lelkiismeretes eljárásáért; és most, midőn a Betegsegélyző Pénztár részéről „táppénz” czimen 4 hétről kifizetett 58 korona 80 fillér, — temetkezési segély czimen 100 korona, továbbá a Temetkezési Egylettől kapott 40 korona, vagyis az összesen készpénzben, hiány és haladék nélkül kifizetett 198 korona és 80 fillérért köszönetemet megismételem, felhasználom az alkalmat arra is, hogy az Önálló Munkás Betegsegélyző Pénztárt és Temetkezési Egyletet az iparos és munkás-

osztálynak pártfogásába a legjobb akarattal szívesen ajánlom.

Kelt Debreczenben, 1901. április hó 20-ikán.

Ozvegy Sarkadi Lajosné mk.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Természetesen éppen olyan örömmel sietett a neje után Dérczi Béla is, majd Hadák és az igazgató.

De csak az ajtóig mehettek.

Dércziné kiakarta nyitni az ajtót és zárva volt. Megrettent. Az örömet egyszerre aggodalom váltotta fel.

— Nincs nyitva!

— Talán nincsenek itthon — sietett megnyugtanni Dérczinét Hadák.

De Dérczinét ez nem nyugtatta meg. Aggodalmaskodni kezdett s azt ajánlotta, hogy együtt mindannyian menjenek át a szomszédokhoz s kérdezősködjének azoktól. Ugy is tettek. A szomszédházban egy öreg asszony lakott. Az is valami bányásznak az özvegye volt. Nagyon nézett, mikor az uri társaság belépett hozzá, még nagyobb, mikor felvilágosítást kértek tőle. Azt hitték, hogy nem kapnak és sokkal többet tudtak meg, mint amennyit gondoltak. Az öreg asszonynak nagyon megeredt a nyelve és elmondta, hogy a szomszédokat milyen bánat érte. Valaki, most se tudják, hogy ki, elrabolta tőlük kis leányukat.

Amint ezt kimondta, Dérczi halálsápadt lett, a neje pedig sikoltásba tört ki s azután ajultan omlott össze.

A megrémült asszony nem tudta mire magyarázni ezt a jelenetet. Kapkodott ide is oda is, míg egy kis ecetet birt előkészíteni. Locsolták, dörzsölték, szőlították az ártatlanságban oly sokat szenvedett asszonyt, míg végre nagy nehezen eszméltre birták hozni.

Dérczi uralkodott érzelmén. Magához ölelte nejét. Szelíden vigasztalta s meggyőzni igyekezett, hogy minden rendben lesz. Nem szabad feladni a reményt, felfogják találni gyermeküket.

— De hol! De mikor! aggodalmaskodott könnyek között Dércziné.

— Legyen nyugodtan nagyságos asszonyom. Én már tisztában vagyok mindennel. Itt bizonyára ismét a Darinkainé keze működött. Vakmerő ez az asszony. Először is ő lopta el éjnek idején önkéntől a kis leányt, most is ő vitte el.

— Gondolja?

— Biztos vagyok benne. Hiszen mikor velem az a baleset történt — folytatta érveléseit Hadák, — Darinkainé mindjárt eltűnt a vadászatról. Volt neki esze és menten a kis leányra gondolt. Tudta, hogy csak én tudom, hogy hol van s tartva atól, hogy felépülök, másfelé akarta vinni a gyermeket. Bizonyára nem akarta, hogy tudjam, hogy ő vitte el a kis leányt s azért ellopta titkon, úgy hogy senki se gondolja megint az ő bűnösségét.

— Ugy van! Ugy van! — felelte rá Dérczi.

— Nos látja asszonyom. Könnyű lesz itt gyors és erélyes intézkedést tenni, — mondá Hadák. — Tudja ön azt nagyon jól, hogy Darinkainé hatalmában van. Legyen nyugodt. Nem lennék méltó az önök bocsánatára, ha lehető gyorsan, ma, vagy egy-két nap múlva kezükbe nem adnám önöknek a gyermeküket. Mindent bizzanak rám. Erőt és lelkesedést érzek magamban arra, hogy feltaláljam a kis Edithet s boldoggá tegyem önöket.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

Irodahelyiségünket Miklós-utca 33 sz. (Nemzetutca 3.) saját házukba áthelyeztük.

Falk T. A. és Fia
(Falk Lajos) bankháza.

Értesítés.

Felejtethetetlen férjem ellhunytával tudatom a tisztelt közönséggel, hogy az üzletet továbbra is fentartom és annak vezetésével fivéremet bízom meg, ki is e szakmában több évi működésével bő tapasztalatot szerzett.

Kérem a tisztelt közönség bizalmát az én részemre továbbra is, vagyok tisztelettel

özv. BLATTNER BÉLÁNÉ,
órász. Kossuth-utca.

SZINLAP.

Ma, vasárnap két előadás;
délután 3 órakor félhelyárral:

Czigánybáró.

Operette 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, „B.” bérletben:

Az ördög mátkája.

Népszínmű 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Botár Márton —	—	Bartha I.
Andor	{ gyermekei	— Odry Á.
Baricza	{	— Szabó Irma.
Anna, második felesége	—	Komjáthyné.
Vermes Judit, Anna huga	—	Komlóssy F.
Pál Miklós, kovács legény	—	Érczkövy K.
Hirös Firtos Están	—	Nagy Gyula.
Sári, második felesége	—	Szigeti L.
Kata, első felesége	—	Breznay A.
Tóbiás Gergely, Miklós gyámja	Ország B.	
Demény József, Miklós pajtása	Makray D.	

Holnap, hétfőn „C” bérletben:

A Z A P Ó S O K.

Vigjáték 3 felvonásban.

Hirdetmény.

Vb. Reiner Flóra csódválasztmányának határozatához képest a tömeghez beletárolt egynemű követelés nyilvános árverés útján fog értékesített. Eme követelések elárverezése f. hó 22-én délután 3 órakor fog eszközöltetni a kir. törvényszék árverési termében.

Debreczen, 1901. évi április hó 20.

Tömeggondnok.

LÓVERSENY.

Belépti jegyek a folyó hó 27-én szombaton és 28-án vasárnap Debreczenben tartandó lóversenyekre Szent-Királyi Tivadar ur műiparú kereskedésében (városháza-épület) kaphatók. Az előjegyzett páholy és egyéb belépti jegyek folyó hó 24-én (szerdán) esteli 7 óráig ugyanott kiváltandók, mert a ki nem váltott jegyek azontul másoknak adatnak el. Eladott jegyek többé vissza nem váltatnak. Ugyanott a tribüne rajza tájékoztató szolgál.

Helyárak egy napra: Páholy (4 ülés-sel) az első, vagy a második sorban 16 korona. Zártszék 2 korona. Ülőhely 1 korona. Állóhely 40 fillér. Lovasjegy (a pályakör belséjébe) 4 korona. **Belépti jegy a tribüne előtti térére egy napra 6 korona, két napra 10 korona.** Tribüne előtti térére szóló belépti jegy a tényleges szolgáltatásban levő katonatisztek, tiszteltyettesek és önkénytesek számára egy egy versenynapra 4 korona. Versenyszorozatok (programm) egy példány ára 20 fillér; ezek Szent-Királyi Tivadar ur kereskedésében, valamint a m. kir. főtőzsdeben lesznek kaphatók. **Totalisateuron való fogadások 5 és 10 koronás tételekkel, csakis a versenynapokon a gyepen eszközölhetők.** Kellemtelenségek elkerülése végett figyelmeztetik a versenyeken résztvevő közönség, hogy **belépti jegyét láthatólag viselni sziveskedjék.** — **Bővebben a versenyekre vonatkozó hirdetésekben értesülhetni.**

5396

1901

Árverési hirdetés.

A város gazdasági törzsgulyájából kiselejtezett és számfeletti

6 drb. különböző korú bika

a városi tanácsnak 5396/1901. szám alatti határozata folytán a f. 1901 évi április hó 22-ik napján tartandó országos baromvásárban délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fog adatni, ezen árverésre a venni szándékozók meghivatnak.

Debreczen, 1901. ápril 18.

A városi tanács.

== Debreczen legnagyobb ==

CZÍPÓ RAKTÁRA

Neumann testvéreknel

óriási

választék férfi, női és gyermek ozipók, kalapok, fehérneműk és más

úri divat cikkekben.

Feltűnő olcsó árak!

SCHWARTZ VIKTOR

Debreczen, Simonffy-utca 2. szám városi bérház.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát. Damaszk vászon, úri és női kész fehérnemű, törülközők és portörliők, zsebkendő különlegességek, ugyszintén női blúzok, turista ingek, fekete és színes házilag készült kötények

legolcsóbb árak mellett

kapható.

Egyedüli képviselte az Első eperjesi len- és damaszt műszövedének.

== Nagyobb vételnél megfelelő árkedvezmény. ==

Haszonbérbeadási hirdetmény.

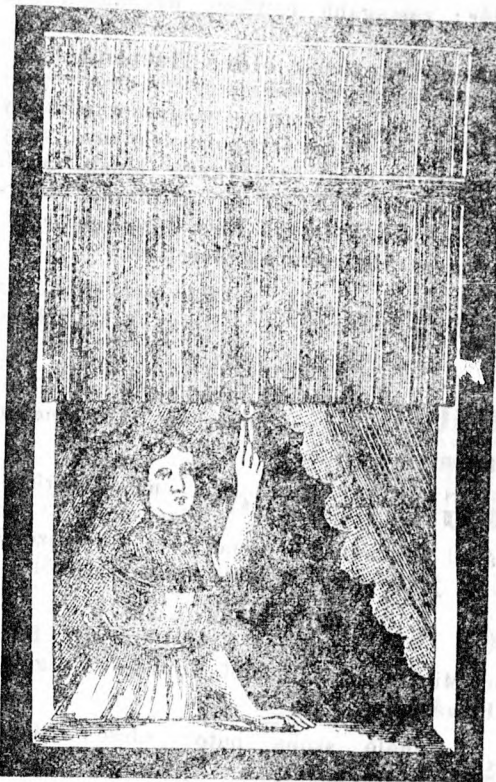
Mely szerint közhírré teszem, hogy a debreczeni reform. egyház tulajdonát képező, a Debreczenből B-Ujvárosra vezető országút jobb oldalán elterülő s régebben a Czukorgyár s utóbb annak volt igazgatója által haszonbérelt, fekete talaju s 150 holdnyi területű, ugynevezett „Major-sági tanyabirtok,” mely a várossal köburkolatu uttal már csaknem egészen összekötve van, — a folyó 1901. évi október 24-től számitandólag 12 évre, az egyház tanácsstermében folyó 1901. évi május 13-án (azaz május 13.) délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverési bérleti feltételek s egyéb közelebbi részletek ugyanott megtudhatók. Debreczen, 1901. évi április hó 15.

Szinay Gyula,
gazdasági elnök.

WEISZGYULA

kárpitos, diszitó és önműködő rollet felszerelő, Debreczen, Piacz-utca 72. sz

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: garnitúrákat, ottománokat, dívánokat, lószór-, afrik- és téderes-matraczokat, bolti-ernyőket és ablak-rolókat stb., ugyszintén mindentéle javításokat a legjutányosabb árszámítás mellett és a legizlésebb kivitelben.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

Üzlet áthelyezés miatt

leszállított árban ajánlok:

6 személyes étkezéslet karlsbadi porcellán	6	frt.	50	kr.
6 " kávék készlet	3	"	50	"
6 " theás	3	"	50	"
6 " vizes készlet ibolyaszínű	1	"	"	"
Mosdó készlet mintázott porcellán	4	"	50	"
Uzsonná készlet majolikából	1	"	50	"
1 talpastál üvegből 6 tányérral			84	"

Továbbá tükrök, képek, diszasztalok, mosdóasztalok, faldiszek,

ebédlő-, salon- és függőlámpák

a legcsinosabb kivitelben s a legjutányosabb árban:

Lám Sándor

üveg- és porcellán-üzlete.

Debreczen, piacz- és hatvan-utca sarkán.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Sürgösen szeretnék megismerkedni egy ref. árva polgárleánnyal, vagy gyermektelen fiatal özvegygyel, kinek 5000 frt. hozománya van; én egy gazdasági tisztviselő vagyok. Válaszok Kiss Géza Debreczen, Késes-utca 19. szám alá kéretnek.

Köhögés ellen Pemetefü csukorka Borsy csukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Modern 3 szobás lakás kiadó Jó ivó viz az udvarban. Csokonai-u. 13. szám,

Di Gleria János mű-köszörüs Piacz-utca 2. sz. Elvállal mindennemű homoru és mű-köszörülést és javításokat is jutányosan eszközöl

Tea vaj legfinomabb 1 kg. 1 frt. 20 krajczár Gróf Dessewffy Búd. Szent-Mihályi uradalmából. Kapható: Czeglédy és Polgárnál.

Egy háló szoba butor olcsón eladó. Késes u. 68.

Árva leány szerény igényű keres házvezetőnői vagy gazdasági állást helyben vagy vidéken. Czim a kiadóhivatalban.

Fűszerüzlet berendezés teljes felszereléssel jutányos árban eladó. Hatvan-utca 74.

Cyrano de Bergerac legújabb Crém torta kapható; BORSY csukrázdában. 1 darab 12 fillér. Egy egész 2 korona.

Spárga zöldség minden reggel friss vágás kapható Váray József kereskedésében.

Eladó kirakat kiakasztható rollós kirakatok eladók. Értekezhetni Lám Sándornál.

Bolthelyiség Szent-Anna-utca 2. sz. május 1-től olcsó, kiadó. Értekezhetni Pintérnél.

Horváth András elvállal szoba-festést tapetizációt, templomok festését és mázolást. Debreczen, Piacz-utca 21. sz.

Kiadó raktárhelyiségek. A központban a Kossuth-utca 6. sz., illetőleg Sas-utca 3-ik számú ház udvarán 3 raktárhelyiség egyenként vagy együttesen 1901. Május hó 1-től kiadó. Értekezhetni: az udvarban a házmesternél, vagy Kaszanyitzky Endre üzletében, Piacz utca 57.sz.

Szöllősy György ékszerész üzletében egy jó családból való fiu azonnal felvétetik.

Szintartó legújabb satin, kreton, batiszt, pique stb. tavaszi és nyári ruhák nagy választékban jutányos árakon beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Amerikai planet kukoricza kapák és mindenféle gazdasági gépek Klein Jakab gépraktárában Piacz-u. 26. sz., a nagytözsde udvarán a legjutányosabb árban, olonyos fizetési feltételek mellett kaphatók. Ugyanott használt vetőgépek is. Ócska vas és fémek a legmagasabb árban vétetnek.

Eladó ház. Kandia utca 7. számú (adómentes) ház eladó. Gáz bevezetve. Jó vizű kut. Jövedelme 700 frt.

Új varrógép és kerékpár műhely. Elvállal mindennemű műszerészeti munkákat: Nikkelezést Zománcozást, úgy mindennemű Villamos műszereket, valamint Feszmerőket (Manometer.) Szigeti József műszerész, Piacz-utca 58., Bank-palota.

Negy szoba, előszoba stb. külön udvarral, jó ivóvízzel 450 forintért kiadó. Rákóczy-utca 24. szám.

Egy jó forgalmu nappali kávémerési üzlet helyiség kiadó. Értekezhetni: Kossuth-utca 27. sz., a zsáküzletben.

Eladó és kiadó Rákóczy utcán egy jókarban levő ház eladó és a vágóhídon tul 55 h. homok föld gazdasági épületekkel együtt eladó vagy haszonbérbe kiadó. Értekezhetni: Rákóczy-utca 53. sz. a., a tulajdonossal.

Régi sarok fűszerüzlet elutazás végett olcsó házbérrel ingyen azonnal átad. Széchenyi-utca 55.

Külön bejáratu csinosan butorozott szoba teljes ellátással vagy a nélkül kiadó. Rákóczy-utca 18.

Egy emeleti utcai butorozott szoba kiadó. Burgondia utca 4.

Fodrász üzlet forgalmas helyen elutazás miatt olcsó áron sürgösen eladó. Czim a kiadóhivatalba.

Egy jól jövedelmező kovács üzlet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

8 lóerejű cséplőgarnitúra és cséplőgép, 3 és fél lóerejű lo-komobil, 24 czolos darálómalom, vetőgép, egyes és kettő-ekék, szecskavágó, körfűrészek, vasasztergapad, gyalupad, mosógépek, permetezők, mangurlok, festéktörő gépek, egy nagy láncos csiga készlet, csőkefék, különböző gépalkatrészek, szijkerékek, fogaskerékek, malomkö-emelő daru, festődék részére gőzfejlesztő ruhagőzölék, czentifugális ruhafacsarók stb. üzlet felhagyás miatt jutányosan és kedvező feltételek mellett eladók Széchenyi utca 5 szám alatt. Ugyanott kibérelhető egy kettő és három szobás lakások, műhely és bolt helyiségek a Simonffy utca felől is, valamint a Homokkertben lévő egy 5 szobás lakás, mely két lakosztályra is alakítható a II. járás 180 sz. alatt a csőszház mellett.

Legjobb gyártmányu porfestéket olcsó áron ajánl festők részére Czeglédy és Polgár.

Fűszerüzlet trafik és italméressel egybekötve átadó, vagy a berendezés jutányos árban eladó. Hatvan-u 74.

A ki olcsó és mégis lehető legfinomabb szemüveget vagy szikkertakar vegyen Fögel Gyula órák és optikusnál. A legnagyobb szemüveg választék Debreczenben. Olcsó új és használt szemórák és ékszeres Ócska arany beváltás pénzért. Szemüveg javítások vagy üveg betételek azonnal elkészíttetnek. Óra javítás (ha nincs nagyobb törés) 80 kr. Üzlet: Piacz (eselőtt Várad) utca 75. A Orosz (most „Elite“) kávéházzal éppen szemben.

Eladó elköltözés miatt fűszerüzleti berendezés. Homokkert-utca 97.

Keresek egy ócska, jó erős használni való lovasgépjárgányt. Raduly László Derecske.

Egy óvadékképes nőtlen ember pénzbeszedői, felügyelő vagy ehhez hasonló állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

2 drb. azaz egy pár 1 éves szép fochsterier kutya eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Tekepálya jó karban levő eladó. Értekezhetni: Csapó-kert I. járás 386. szám.

20 hektoliter bor eladó. Pesti-utca 47. szám alatt.

Művészeti téren jövedelmező vállalkozás kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jó karban levő oszbalom és egy kerékpár olcsón eladó. Zápolya-u. 10.

Árverési hirdetés.

Mindazon zálogtárgyak, melyeknek határideje lejárt, f. évi ápril 26-án d. u. 2 és fél órakor, iparhatósági kiküldött jelenlétében nyilvános árverésen el fognak adni.

Debreczen, 1901. ápril 10-én.

Első debreczeni magán kézi zálog kölesön intézet.

Főpiacz, Szent-Anna-utca sarkán, 2-ik ajtó.

Azonnal bérbe adandó

a Nyiren 519 cat. hold birtok,

40 hold dohányültetéssel, 20 hold termő fajszőlő, — nagy gyümölcsös, uri lakás és park, 200 kis hold remek őszi vetéssel s az összes tavaszi veteményekkel, fél évi bér előre fizetendő. Évi bér 6000 frt. Bővebb felvilágosítást nyerhetni: Battyányi-u. 13. sz. a., földszint.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Piacz-utca 12. szám (Stenczinger-ház) alatt lévő és 38 év óta — jöhirnek örvendő — fennálló

óra és ékszer üzletemet

május hó 1-től az Alföldi takarékpénztár épületébe (a Bika szállodával szemben)

Piacz-utca 16. sz. alá helyezem át.

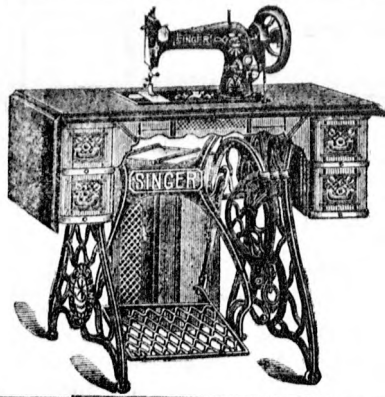
A hol mint eddig is a legszolidabb bel- és külföldi áruval a legolcsóbb árak mellett állok a n. é. közönség rendelkezésére. Beccses pártfogásukért esedezem, tisztelettel

SERLI EDE utóda GASPARIK ANTAL

máv. műorás és ékszerkereskedő.

Egy jó házból való fiu tanulónak azonnal felvétetik.

Világkiállítás
Páris 1900.
GRAND PRIX.

SINGER VARRÓGÉPEK nélkülözhetetlenek a háztartás és iparban.
SINGER VARRÓGÉPEK mintaszerűek szerkezet és kivitelben.
SINGER VARRÓGÉPEK a gyárüzemben legelterjedtebbek.
SINGER VARRÓGÉPEK utólérhetetlenek szolgáltatási képességben és tartósságban.
SINGER VARRÓGÉPEK a divatos műhímzésre a legalkalmasabbak.

Ingyen oktatás a divatos műhímzésben is.

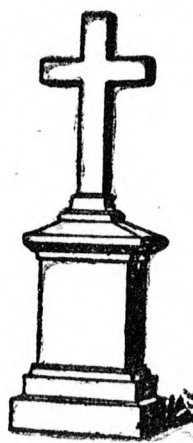
A Singer Co. varrógépei világhírneket a kitűnő minőség és nagy szolgáltatási képességnek köszönik, mik kezdettől fogva összes gyártmányait kitűntették. A folyton emelkedő eladás, az előkelő kitüntetések minden kiállításon és majdnem 50 éves fennállása a gyárnak, a legbiztosabb garanciák gépeink jóságáért.

Singer electro-motorok, különösen varrógépek hajtására, minden nagyságban.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 42.

Legjobb minőségű
bükköny, zab, árpa
és köles
jutányosan kapható
Özv. Weissenberg Jakabné
és Fia cégénél
Tizenháromváros-u. 39. szám alatt.
Ugyanott I-ma DIÓ (10 kiló
vételnél is) 25 kraj-
czárjával kapható.

Sirkövek

a legolesóbban kaphatók
a debreczeni
köipar vállalat
KHON ÉS TÁRSA
sirköraktárában
Debreczen, Piacz u. 56.

Építkezéseket és tervezéseket

legkisebb építménytől a legmodernebb
palotáig gyorsan és igen jutányos
árakon

kedvező fizetési feltételek mellett

eszközök. Sikerült kivitel, jó munka és
becsületes eljárás fog vezetni ezután
is, mint eddig; a miről eddig létesített
műveim: számos földszintes, emeletes;
kétemeletes magán és középület; vala-
mint eddigi tisztelt megbízóim a legille-
tékesebben nyilatkoznak.

Magamat a n. é. építetők közönség
b. figyelmébe ajánlva, maradtam
eljes tisztelettel

Hegedüs István
építész.

Lakás és Iroda: Debreczen. Csemete-u. 6. sz.

KLYTHIA Bőr
gondozásra.
Arcbőr megszépítésére
és megfinomítására **RIZSPOR**

— A legkedveltebb toilette-, bál- és salon-pouder. —
fehér-, rózs- vagy sárga színben.

Vegyileg elemezve és jóváhagyva Dr. Pohl J. J.
bécsi egyetemi orvostanár által.

Elismerő levelek a legelőkelőbb körökből minden dobozban található.

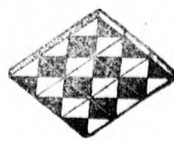
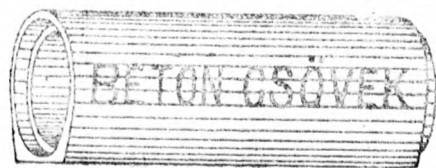
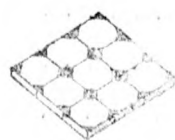
TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszergyáros
Bécs. Főraktár: Bécs, I. Wollzeile 3. szám.

Debreczenben kapható: **TÓTH BELA** gyógyszerárában és
a legtöbb gyógyszerárában és illatszer kereskedésben.

Egy doboz
40 fl. Szétküldés után-
vét vagy az összeg elő-
leges beküldése mellett.

MELOCCÓ PÉTER márvány-, mozaik lap-, ezement műkö-, ezementgyár-, betonépítke-
zési vállalat. DEBRECZEN, MARGIT-FÜRDŐ TELEP.

Elvállal: beton csatornázások, vízlecsapolási munkákat, hidak és zsilipek
építését betonból, Istálló berendezések; jászlak, burkolatok comprimált
portland-czement betonból.

Műkögyártás: lábazatok, szökőkutak, vízmedenczék, betonjárdák.

Márvány és ezementlap, mozaik-, terazzó- és aszfalt munkák.

RABITZ és MONIER szerkezetű építkezések. „CONCRÉT“ bordás vasbeton
födém szerkezet, szabadalmazott téglafonat szerkezet és üvegezett ezementfalak
válaszfalak részére.

PORTLAND- és ROMÁN CZEMENT

és egyéb építési anyagok raktára.

**Nyári mosó
szövetek
nagy választéka
Kardos László**
nagykereskedésében.

A többek között:

Szines francia kartonok, Ze-
firek, selymes Lyones, fehér és
szines picétek, ajouros batisztok
és himzett szövetek.

Minták szívesen szolgáltatnak.

ALPITTATOTT 1828.

FÜVESSY BERTALAN

érczön töde és kútfuró vállalata

Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját készítményű kút szivattyuit
3 évi jótállással.

Jó vizű kútak furását helyben és vidéken
gyorsan és legjutányosabban jótállással eszközöl.